

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSUJEN PERUSTEET 1.8.2026 alkaen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä päiväkotijä perhepäivähoidossa perittävistä maksuista.

PERHEEN KOKO, TULORAJAT JA MAKSUPROSENTIT

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määräytyy perheen koon ja bruttotulojen sekä lapsen varhaiskasvatukseen varatun ajan perusteella. Perheeksi katsotaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain edellyttämät indeksitarkistukset asiakasmaksuun ja tuloarajoihin tehdään joka toinen vuosi. Uusin indeksitarkistus (1028/2025) tulee voimaan elokuussa 2026.

Elokuun 2026 alusta tehtävän indeksitarkistuksen myötä varhaiskasvatuksesta perittävä **enimmäismaksu** on ensimmäisen lapsen osalta **335 euroa** kuukaudessa ja **alin** perittävä maksu on **32 euroa**. Milloin samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, määräytyy nuorimman kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevan lapsen maksu perheen koon ja tulojen mukaan. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätään maksu, joka on 40 % nuorimman lapsen maksusta eli enintään 134 euroa. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta.

Tulorajat ja maksuprosentit

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajat muuttuvat indeksitarkistuksen vuoksi seuraavasti:

Perheen henkilömäärä	Tuloraja 1.8.2024 euroa/kk	Tuloraja 1.8.2026 euroa/kk	Maksuprosentti %
2	4066	4369	10,7 %
3	5245	5635	10,7 %
4	5956	6399	10,7 %
5	6667	7163	10,7 %
6	7376	7925	10,7 %

Yli kuusihenkisen perheen tulorajaa korotetaan kustakin seuraavasta lapsesta **295 euroa** 1.8.2026 lähtien (korotus nyt 275 euroa).

Enimmäismaksut

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen enimmäismaksut muuttuvat indeksitarkistuksen vuoksi seuraavasti:

	Nykyinen maksu euroina	Uusi maksu euroina 1.8.2026 alkaen
Enimmäismaksu	311	335
Toisen lapsen enimmäismaksu	124	134
Pienin perittävä lapsikohtainen maksu	30	32

VARHAISKASVATUKSEN MAKSUN MÄÄRÄÄMISEN PERUSTEENA OLEVAT TULOT

Varhaiskasvatuksesta perittävissä maksussa otetaan tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajan sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avio- tai avoliitossa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo, myös lomaraha huomioidaan. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuina niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Tulorekisteristä saadaan huoltajien ansiotulot sekä etuudet (työttömyyspäiväraha, ansiosidonnainen työttömyyskorvaus, eläkkeet). Muista tuloista esim. yritystoiminnan tulot, elatustuki, elatusapu, äitiys-, isyys- ja vanhempainraha, työmarkkinatuki tulee ilmoittaa laskutukseen. Opiskelijat toimittavat opiskelutodistuksen ja päätöksen myönnetystä etuudesta. Perhe voi myös antaa **suostumuksensa enimmäismaksuun, jolloin tuloja ei tarvitse selvittää**. Mikäli muita tulotietoja ei ole toimitettu määräaikaan mennessä, peritään korkein maksu.

Varhaiskasvatusmaksu määrätään maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella.

TULOINA EI OTETA HUOMIOON

- lapsilisää
- vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta
- kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta
- opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea
- asumistukea
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja
- sotilasavustusta
- rintamalisää
- aikuiskoulutustukea
- toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta
- Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta
- julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta
- opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
- perhehoidon kustannusten korvauksia
- lasten kotihoidon tukea. (19.12.2017/961)
- opintorahaa, opintotuen asumislisää

TULOJEN VÄHENNYKSENÄ HUOMIOIDAAN

- suoritettavat elatusavut
- tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (*syytinki*).

MAKSUN PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN JA ALENTAMINEN

Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelun käyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Kyseinen käsittely edellyttää kirjallista hakemusta.

MAKSUKEHOTUS

Maksukehotuksia lähetetään vain yksi. Mikäli maksua ei senkään jälkeen suoriteta, perintätoimisto Intrum Justitia Oy suorittaa perintäprosessin.

MAKSUN MUODOSTUMINEN HOITOAIKAPERUSTEEN MUKAAN

Varhaiskasvatusta tarjotaan osa- ja kokoaikaisena. Kokoaikaisella varhaiskasvatuksella tarkoitetaan vähintään 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta. Kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa lapsen hoitoaika on vähintään seitsemän tuntia ja enimmillään kymmenen tuntia vuorokaudessa (pois lukien vuorohoito).

Osa-aikaisella varhaiskasvatuksella tarkoitetaan alle 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin vähintään 35 tuntia viikoittain, voidaan kuukausimaksuna periä kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu.

Varhaiskasvatuksen alkaessa vanhemmat ilmoittavat varhaiskasvatus tuntien määrän / viikko.

Maksu muodostuu seuraavasti:

- enintään 20 h/viikko varhaiskasvatus: perittävä maksu on 60 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta
- 21–25 h/ viikko varhaiskasvatus: perittävä maksu on 73 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta
- 26–34 h/ viikko varhaiskasvatus: perittävä maksu on 87 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta
- vähintään 35 h/viikko varhaiskasvatus: kokoaikainen varhaiskasvatusmaksu (100 %)

Varattu hoitopäivä on maksullinen hoitopäivä. Maksua määrättäessä edellytetään, että varhaiskasvatuspaikkaan toimitetaan etukäteen kirjallinen ilmoitus lapsen varhaiskasvatusajan tuntimäärästä. Mikäli sovittujen tuntien määrä jossakin kuukaudessa ylittyy, peritään perheeltä korkeampi maksu.

ESIOPETUS

Varhaiskasvatuksen maksua alentavana tekijänä on otettava huomioon perusopetuslain mukainen maksuton esiopetus. Mikäli lapsi kuitenkin tarvitsee esiopetuksen lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta, peritään tältä ajalta maksu.

Esikoululaisen varhaiskasvatus maksu on:

- enintään 20 h / viikko varhaiskasvatusta esiopetuksen (20 h / viikko) lisäksi:
 - perittävä maksu on 40 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta
- 21–25 h / viikko varhaiskasvatusta esiopetuksen (20 h / viikko) lisäksi
 - perittävä maksu on 60 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta
- yli 25 tuntia / viikko varhaiskasvatusta esiopetuksen (20 h / viikko) lisäksi:
 - perittävä maksu on 80 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta

Mikäli esiopetuksessa oleva lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta muina kuin esiopetuspäivinä (esim. syys-, jouluj- ja talviloma), peritään maksu varattujen tuntien mukaan.

Keskustan alakoulun vaativan tuen erityisluokan lapsille toteutetaan täydentävää toimintaa aamu- ja iltapäivätoimintana.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta huoltajilta perittävät maksut ovat 1.8.2025 alkaen:

- lapsi osallistuu aamutoimintaan 50 €/kk
- lapsi osallistuu iltapäivätoimintaan 90 €/kk
- lapsi osallistuu aamu- ja iltapäivätoimintaan 110 €/kk
- ohjattu kesätoiminta 10 €/pv

Perheet voivat hakea vapautusta tai alennusta maksuihin erillisellä tuloseselvityslomakkeella. Lomake tulee täyttää ja tulostaa, minkä jälkeen se toimitetaan liitteineen koulun rehtorille. Lomakkeen voi pyytää myös koulusta.

Maksualennuksissa ja -vapautuksissa noudatetaan samoja perusteita kuin varhaiskasvatuksen maksuja määriteltäessä ja päätöksen asiassa tekee koulun rehtori.

VUOROHOITO

Mikäli varhaiskasvatuspalveluja tarvitaan klo 18.00–06.00 välisenä aikana ja/tai viikonloppuna huoltajan/huoltajien opiskelusta tai työstä johtuvasta tarpeesta, maksu määräytyy varattujen varhaiskasvatusaikojen mukaan.

TILAPÄINEN VARHAISKASVATUS

Satunnaiseen tarpeeseen (1–5 päivää) järjestettävästä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu on 20 €/pvä.

POISSAOLON VAIKUTUS MAKSUUN

Maksu voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden (1.8.–31.7.) aikana. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa toimintavuoden kaikkina kuukausina ja hän on poissa varhaiskasvatuksesta toimintavuoden aikana muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisten varhaiskasvatuspäivien määrästä, voidaan maksu kuitenkin periä 12 kuukaudelta. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolopäivät.

- **Heinäkuu on maksuton**, mikäli lapsen varhaiskasvatus on alkanut viimeistään edellisen vuoden elokuussa. Jos varhaiskasvatus on alkanut myöhemmin, peritään myös heinäkuulta maksu.
- Varhaiskasvatuksessa on mahdollisuus saada maksuton kesä-heinäkuu, mikäli lapsi on poissa kunnallisesta varhaiskasvatuksesta ajan 1.6. - 31.7. Paikkaa ei kyseisenä aikana irtisanota, mutta paikkaa ei voi käyttää. Varhaiskasvatusmaksu peritään 1.8. alkaen, vaikka lapsen loma jatkuisi elokuun puolelle.
- Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta yli kymmenen päivää kalenterikuukauden aikana, kyseiseltä kuukaudelta peritään puolet säädetystä kuukausimaksusta. Sairaudesta johtuvan poissaolon kestäessä koko kalenterikuukauden maksua ei peritä lainkaan.
- Jos lapsi on muusta syystä poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Osan kalenterikuukaudesta kestävä muu poissaolo; täysi maksu.
- Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet pienimmästä perittävästä maksusta.
- Varhaiskasvatusmaksua ei peritä sellaisilta etukäteen varatuilta hoitopäiviltä, jolloin varhaiskasvatuspaikkaa ei ole osoitettavissa kaupungin toiminnasta johtuvista syistä. Kunta järjestää varahoitopaikan perhepäivähoitajan vuosiloman, sairausloman tai tasausvapaan aikana. Mikäli perheellä on varahoidon tarve ja perhe ennalta ilmoitetusti järjestää varahoidon itse, hyvitetään varhaiskasvatusmaksu ko. päiviltä.
- Maksua ei saa peritä niiltä päiviltä, jona lapsi on varhaiskasvatuslain 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla (**vanhempainrahajakso**) ennalta ilmoitetusti poissa varhaiskasvatuksesta. Oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sinä aikana, jona lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa. **Poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin tai perhepäiväkotiin viimeistään 2 viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää.**
- Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään varattun varhaiskasvatusajan mukaan kuukausimaksua pienempänä. Varhaiskasvatuspaikka tulee irtisanoa kirjallisesti vähintään 10 kalenteripäivää ennen suunniteltua varhaiskasvatuksen päättymistä. Jos paikka irtisanotaan, astuu voimaan normaalit hakuaiaperusteet. Silloin uuden varhaiskasvatuspaikan voi saada aikaisintaan 4 kuukauden kuluttua hoitosuhteen päättymisestä.
- Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta.

MAKSUN TARKISTAMINEN

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun:

- perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut
- on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu
- maksu osoittautuu virheelliseksi

Maksut tarkistetaan vuosittain. **Perheen tulee ilmoittaa varhaiskasvatuksen laskutukseen kirjallisesti maksun suuruuteen vaikuttavien tietojen muuttumisesta.** Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

MUUTOKSENHAKU

Jos maksuvelvollinen on tyytymätön päätökseen, hänellä on oikeus saattaa varhaiskasvatuksesta perittävää maksua koskeva päätös kaupungin sivistyslautakunnan käsiteltäväksi. Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun maksuvelvollinen on saanut päätöksestä tiedon.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut tulevat voimaan 1.8.2026
Vahvistettu Harjavallan sivistyslautakunnassa 28.4.2026